

i nogen anden Forstand, end de øvrige Embedsmænd, vi have. Naar man vil vedblive at holde disse saakaldte Kirkelige Midler udenfor Bevillingsmyndigheden, naar man vil vedblive at lønne de geistlige Embedsmænd med dem, og altsaa vil lønne disse paa en Maade, der er himmelvidt forskjellig fra den, hvorpaa andre Embedsmænd lønnes, ser jeg ikke rettere, end at man ogsaa derigjennem vil slaa fast, at disse Embedsmænd staa overfor Staten paa en ganske anden Maade end Landets øvrige Embedsmænd, men det er efter min Mening et overordentlig stort Misgreb at gjøre dette. Den høitærede Minister udtalte, at Anvendelsen af det mulige Overflud vil ske ved Medvirkning af Rigsdagen, men hans egne §§ 5 og 6 vise bedst, hvilken Medvirkning man påtænker, at Rigsdagen skal yde. Han gaar ud fra, at denne ringe Del af de Midler, hvorefter der her er Tale, skal behandles paa samme Maade som de øvrige i Finantsloven opførte særlige Fonds, saaledes at man altsaa var bunden til en vis bestemt Anvendelse, udover hvilken det bestandig negtes, at man kan gaa med nogen Berettigelse. Selv om alle disse Midler kom ind under Finantsloven, skulde de behandles som en særlig Fond, og allerede dette viser, at man opstiller Folketiken som et særligt Institut overfor Staten, hvorover denne ikke har nogen Raadighed, saaledes at dens Indtægter og Udgifter ikke kunne gaa ud og ind af Finantsloven paa samme Maade som de øvrige Statsindtægter og Udgifter. Ligesom man siger, at Universitetet og Sorø Akademi ere visse Midler, der vel behandles i Finantsloven, men som engang for alle ere bestemte til disse særlige Diemed, saaledes vil man sætte Folketiken i samme Kategori, og dette viser, hvorledes man vil holde Folketiken i en vis særlig Stilling, udenfor hvad der kan siges at være Statens almindelige Tiliggende. Det ærede Medlem for Aalborg Amts 2den Valgkreds (Klein) yttrede, at disse Midler „i fuld Maade“ bleve undergivne Rigsdagens Bevillingsmyndighed, men jeg maa bede ærede Medlemmer om at lægge Mærke til, at det ærede Medlem, efter hvad jeg her har oplyst, derved har udtalt Noget, som ikke

forholder sig saa. Det er saa langt fra, at disse Midler i fuld Maade undergives Rigsdagens Bevillingsmyndighed, at det tværtimod vil blive i høist indskrænket Grad, at Bevillingsmyndigheden vil faa Ret til at have en Mening om deres Anvendelse. Den høitærede Minister mente, at man i Fremtiden vilde komme i stor Forlegenhed ved Afgjørelsen af, hvad der medgik til Kirkens Tiliggende, naar man, som han sagde, kastede alle disse Indtægter ind i den almindelige Statskasse, men jeg tror ikke, at dette er rigtigt. Efter min Mening vil der nemlig blive holdt lige saa fuldstændigt Regnskab over disse Indtægter som over alle andre Indtægter, der indflyde i den almindelige Statskasse, saaledes at man, uagtet de ligge i den samme Skuffe, vil kunne se, hvilke Indtægter der er indflydt, og hvad der er blevet bevilget til Udgift af dem; man vil altid have en ligesaa god og klar Oversigt herover, som man vil have, naar man holder sig til den høitærede Ministers Forslag. Tager man nemlig Regjeringens Afbest, vil man aldrig faa nogen Oversigt over, hvad der gaar med, thi det Hele ligger da udenfor Rigsdagen; man faar da kun Underretning om de Tilfunder, der som Overflud maatte indflyde i den særlige Fond, men slet ikke om de Millioner, som falde udenfor, thi over disse har Bevillingsmyndigheden slet ikke Noget at sige. Efter Fleitallets Forslag tror jeg derimod, at man bestandig vil have en bestemt og nøagtig Beregning i Mark og Skilling over, hvad der kommer ind, og hvad der gaar ud ad denne Bet. — Spørgsmaalet om Kirkens Eiendomsret mente den høitærede Minister, at man ikke her skulde drage ind i Forhandlingen, da det kun var et theoretisk Spørgsmaal, men jeg har allerede vist, at det efter min Mening er overmaade praktisk. Den høitærede Minister drog imidlertid ogsaa i Tvivl, om der virkelig var fremkommet saadanne Paastande om Kirkens Eiendomsret. Jeg vil ikke trætte det ærede Thing med at meddele Citater af, hvad der er fremkommet derom, da det ærede Things Medlemmer selv have Udgangen af Kirkekommissionens Forhandlinger; men, dersom de ikke skulde have læst det, vil jeg bede dem læse efter, hvad der er sagt af Biskop Martensen, af Biskop Vindes-